

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Tomáše Langáška (soudce zpravodaj) a soudkyň JUDr. Lenky Matyášové a Mgr. Veroniky Baroňové v právní věci žalobce: **N. L.**, zastoupený Mgr. Ladislavem Bártou, advokátem, sídlem Purkyňova 787/6, Ostrava, proti žalovanému: **Policie České republiky, Krajské ředitelství policie hl. m. Prahy**, sídlem Kaplanova 2055/4, Praha 4, týkající se žaloby proti rozhodnutí žalovaného ze dne 20. ledna 2020 č. j. KRPA-369699-30/ČJ-2019-000022, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 28. dubna 2020 č. j. 2 A 14/2020 – 47

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost žalobce **se zamítá**.
- II.** Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.
- IV.** Ustanovenému zástupci žalobce Mgr. Ladislavu Bártovi, advokátu, **se přiznává** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů ve výši **3 400 Kč**, která je splatná do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku z účtu Nejvyššího správního soudu.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení případu

[1] Žalobce byl dne 24. října 2019 v ranních hodinách kontrolován policejní hlídkou. Jelikož vzniklo podezření, že na území České republiky neoprávněně vstoupil nebo zde neoprávněně pobývá, byl zajištěn podle § 27 odst. 1 písm. d) zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky. Následně bylo zjištěno, že mu dne 11. dubna 2016 bylo na Slovensku uloženo správní vyhoštění spojené se zákazem vstupu na území členských států Evropské unie po dobu pěti let.

[2] Z vysvětlení podaného žalobcem vyplynulo, že do České republiky naposledy přicestoval v roce 2017, žádal o mezinárodní ochranu, ale řízení bylo zastaveno. Žalobce si myslel, že jeho průkaz žadatele o mezinárodní ochranu je stále platný. Přicestoval na slovenský pas, ale ztratil ho. V průběhu podání vysvětlení žalobce začal odmítat vypovídat a následně uvedl, že nebude podepisovat žádné písemnosti a nesouhlasí s postupem žalovaného, protože se cítí být azylantem.

[3] Rozhodnutím žalovaného ze dne 24. října 2019 č. j. KRPA-369699-10/ČJ-2019-000022-ZZC byl žalobce zajištěn podle § 124 odst. 1 písm. e) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), neboť je evidovaný v schengenském informačním systému (s ohledem na správní vyhoštění uložené mu na Slovensku). Doba zajištění byla stanovena na 90 dnů ode dne omezení osobní svobody, a to s ohledem na předpokládanou složitost přípravy výkonu správního vyhoštění a nutnost zabezpečení přepravních dokladů.

[4] Dne 25. října 2019 podal žalobce v zařízení pro zajištění cizinců žádost o mezinárodní ochranu. Jelikož se jednalo o další opakovanou žádost, bylo řízení o ní zastaveno dne 4. listopadu 2019.

[5] Dne 8. listopadu 2019 byla na Velvyslanectví Tuniské republiky (dále jen „velvyslanectví“) prostřednictvím Ředitelství služby cizinecké policie podána žádost o vystavení náhradního cestovního dokladu pro žalobce. Velvyslanectví požádalo o doplnění dalšího podpůrného materiálu (daktyloskopické karty a případné fotokopie cestovních dokladů žalobce), dne 27. listopadu 2019 mu byly potřebné dokumenty zaslány. Dne 15. ledna 2020 bylo velvyslanectví ze strany Ředitelství služby cizinecké policie kontaktováno telefonicky. Přislíbilo spolupráci v procesu ověřování totožnosti žalobce.

[6] Rozhodnutím označeným v návěti žalovaný prodloužil dobu zajištění žalobce za účelem správního vyhoštění o 90 dnů. Konstatoval, že se žalobce na území Evropské unie opakovaně nachází neoprávněně. Od září 2017 byl v České republice čtyřikrát zajištěn v souvislosti s neoprávněným pobytem. Z jeho dosavadního jednání je zřejmé, že zneužívá postavení žadatele o mezinárodní ochranu a snaží se vyhnout správnímu vyhoštění uloženému na Slovensku. Vůbec nespolupracuje ani při vyřízení náhradního cestovního dokladu, ačkoli je velmi složité jej vydat bez informací od žalobce. Dobu, o niž prodloužil zajištění žalobce, žalovaný stanovil s přihlédnutím k předpokládané složitosti přípravy výkonu správního vyhoštění a k nutnosti zajistit žalobci náhradní cestovní doklad, což je s ohledem na nespolupráci žalobce zdlouhavější proces. Ověření totožnosti žalobce je stále v běhu a nelze předem stanovit, kdy bude náhradní cestovní doklad vydán. Pro absenci cestovního dokladu není možné zajistit další náležitosti nezbytné k vyhoštění žalobce. Žalovaný přihlédl rovněž k době, která je nutná k zabezpečení přepravních dokladů.

[7] Žalobu proti rozhodnutí žalovaného zamítl Městský soud v Praze (dále jen „městský soud“) rozsudkem označeným v návěti. Konstatoval, že žalovaný nezbytnost a přiměřenost prodloužení zajištění žalobce odůvodnil v souladu s požadavky kladenými na takové rozhodnutí. Městský soud nesouhlasil se žalobcem, že žalovaný pouze převzal podstatné části odůvodnění rozhodnutí o zajištění, naopak příkladně zohlednil aktuální okolnosti. S ohledem na prodlužování procesu získání náhradního cestovního dokladu způsobené odmítáním jakékoli spolupráce ze strany žalobce a na zajištění veškerých nezbytných náležitostí pro realizaci samotného správního vyhoštění žalobce se městskému soudu jeví doba prodloužení zajištění o 90 dnů jako přiměřená. Městský soud neshledal důvodnou ani námitku, že prodloužení zajištění představuje nepřiměřený zásah do soukromého a rodinného života žalobce.

pokračování

II. Kasační stížnost a průběh řízení o ní

[8] Žalobce (dále též „stěžovatel“) podal proti rozsudku městského soudu kasační stížnost. Zopakoval svou žalobní námitku, že žalovaný zdůvodnění doby, o kterou prodloužil zajištění stěžovatele, fakticky převzal z odůvodnění rozhodnutí o zajištění, což zakládá nepřezkoumatelnost rozhodnutí o prodloužení zajištění. Stěžovatel nesouhlasí s tím, jak tuto námitku posoudil městský soud, přičemž odkázal na (blíže nespecifikovaný) rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. února 2020. I městský soud selhal v konkretizaci doby prodloužení zajištění. Žalovaný se nevyjádřil k tomu, jakou dobu si vyžádalo provedení dosavadních kroků učiněných pro realizaci správního vyhoštění stěžovatele a ke vztahu aktuálních skutkových zjištění týkajících se průběhu realizace správního vyhoštění a doby, o kterou bylo zajištění stěžovatele prodlouženo. Městský soud se spíše vypořádal s důvodností prodloužení zajištění, nikoli s důvody pro konkrétní stanovení doby, o kterou bylo zajištění prodlouženo.

[9] Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

III. Posouzení kasační stížnosti Nejvyšším správním soudem

[10] Nejvyšší správní soud kasační stížnost posoudil a dospěl k závěru, že není důvodná.

[11] Podle § 124 odst. 1 zákona o pobytu cizinců je policie oprávněna *zajistit cizince staršího 15 let, jemuž bylo doručeno oznámení o zahájení řízení o správním vyhoštění anebo o jehož správním vyhoštění již bylo pravomocně rozhodnuto nebo mu byl uložen jiným členským státem Evropské unie zákaz vstupu platný pro území členských států Evropské unie a nepostačuje uložení zvláštního opatření za účelem vycestování, pokud je cizinec evidován v informačním systému smluvních států* [tj. informačním systému vytvořeném státy, které jsou vázány mezinárodními smlouvami o odstraňování kontrol na společných hranicích, za účelem získání přehledu o cizincích, jimž nelze umožnit vstup na území smluvních států – srov. § 9 odst. 1 písm. g) zákona o pobytu cizinců – tzv. Schengenském informačním systému].

[12] Podle § 124 odst. 3 zákona o pobytu cizinců *policie v rozhodnutí o zajištění stanoví dobu trvání zajištění s přihlédnutím ke předpokládané složitosti přípravy výkonu správního vyhoštění. Při stanovení doby trvání zajištění je policie povinná zohlednit případy nezletilých cizinců bez doprovodu a rodin či jiných osob s dětmi. Je-li to nezbytné k pokračování přípravy výkonu správního vyhoštění, je policie oprávněna dobu trvání zajištění prodloužit, a to i opakovaně. V řízení o prodloužení doby trvání zajištění cizince za účelem správního vyhoštění je vydání rozhodnutí prvním úkonem v řízení. Odvolání, obnova řízení ani přezkoumné řízení nejsou přípustné.*

[13] Doba zajištění nesmí překročit 180 dnů od okamžiku omezení osobní svobody (§ 125 odst. 1 zákona o pobytu cizinců).

[14] Při rozhodování o prodloužení doby zajištění jsou správní orgány povinny *„důkladně a svědomitě posuzovat skutečnosti, které by prodloužení zajištění odůvodňovaly [...]. Uvedené skutečnosti musí být přesvědčivým a nepochybnitelným způsobem doloženy ve spisovém materiálu“* (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. listopadu 2011 č. j. 1 As 119/2011 - 39). V odůvodnění stanovené doby zajištění (či jeho prodloužení) je třeba uvést, *„jaké všechny úkony bude pravděpodobně nezbytné provést k přípravě realizace správního vyhoštění konkrétní osoby. Dále lze nepochybně požadovat, aby správní orgán kvalifikovaně na základě svých zkušeností upřesnil v odůvodnění rozhodnutí svůj odhad, jak dlouho zabere provedení každého ze specifikovaných úkonů (např. obvyklá doba komunikace se zastupitelským úřadem země původu cizince, doba potřebná pro poskytnutí právní pomoci ze strany země původu)“* (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. října 2011 č. j. 1 As 93/2011 - 79).

[15] Těmto požadavkům rozhodnutí o prodloužení zajištění stěžovatele vyhovělo. Žalovaný popsal, jaké úkony doposud provedl (prostřednictvím Ředitelství služby cizinecké policie kontaktoval tuniské velvyslanectví za účelem ověření totožnosti stěžovatele a vydání náhradního cestovního dokladu), a vymezil, jaké úkony bude ještě třeba provést. Z žalobou napadeného rozhodnutí je zřejmé, že prodloužení zajištění si vynutil především naprosto pasivní přístup stěžovatele, který odmítl se žalovaným komunikovat a podepisovat jakékoli listiny, nespolupracoval ani při ověřování své totožnosti, což žalovanému další postup výrazně ztěžuje. Výčet úkonů, které bude ještě třeba v souvislosti se správním vyhoštěním stěžovatele učinit, žalovaný převzal z rozhodnutí o zajištění, to však bylo dáno tím, že většinu z nich dosud nebylo možné přes uvedené překážky provést. Nejvyšší správní soud ve shodě s městským soudem konstatuje, že takové odůvodnění je zcela dostatečné. Skutečnosti odůvodňující prodloužení zajištění stěžovatele o stanovenou dobu, jsou doloženy ve spise (především úřední záznam ze dne 24. října 2019 č. j. KRPA-369699-9/ČJ-2019-000022-ZZC o tom, že stěžovatel odmítá spolupracovat, a sdělení Ředitelství služby cizinecké policie ze dne 16. ledna 2020 č. j. CPR-39827-7/ČJ-2019-930310-T247 ve věci zjišťování totožnosti stěžovatele).

[16] Stěžovatel v kasační stížnosti odkazoval na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. února 2020, patrně měl na mysli rozsudek č. j. 4 Azs 340/2018 - 28. V citované věci bylo rozhodnutí o prodloužení zajištění zrušeno proto, že žalovaný bez dalšího převzal odůvodnění doby prodloužení zajištění z rozhodnutí o prvotním zajištění, aniž by jakkoli zohlednil, že již provedl některé kroky vedoucí k realizaci správního vyhoštění. Nejvyšší správní soud konstatoval, že *„bylo-li zcela shodné odůvodnění doby trvání zajištění jako v napadeném rozhodnutí obsaženo již v rozhodnutí o zajištění a přitom v době, kdy žalovaná rozhodovala o prodloužení tohoto zajištění, takřka celá původně stanovená 90-ti denní doba zajištění k provedení potřebných úkonů uplynula, pak lze stěžít prodloužení zajištění o dalších 90 dnů odůvodnit zcela identickými skutečnostmi. [...] Přinejmenším se nabízelo vysvětlení, že spolupráce s orgány země původu při ověřování stěžovatelovy totožnosti a vydání náhradního cestovního dokladu je z určitých důvodů pomalá, či jinak znesnadněná, nebo že není poskytována dostatečná součinnost ze strany stěžovatele při poskytování potřebných údajů nebo jsou zde jiné konkrétní překážky či komplikace, které zabránily provedení a dokončení potřebných úkonů k realizaci správního vyhoštění v době původního zajištění.“* Naproti tomu v nyní posuzovaném rozhodnutí žalovaný, jak již bylo řečeno, vysvětlil, proč proces ověřování totožnosti stěžovatele a zajištění náhradního cestovního dokladu postupuje pomalu a většinu potřebných úkonů ještě nemohl provést. Závěry rozsudku č. j. 4 Azs 340/2018 - 28 proto nelze na tuto věc vztáhnout.

IV. Závěr a náklady řízení

[17] Nejvyšší správní soud tedy neshledal kasační stížnost důvodnou, pročez ji zamítl podle § 110 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). Rozhodl tak bez jednání postupem podle § 109 odst. 2 s. ř. s.

[18] O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 a 7 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Žalobce neměl úspěch ve věci, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaný měl ve věci plný úspěch, nevznikly mu však žádné náklady nad rámec obvyklé úřední činnosti, a náhrada nákladů řízení se mu tudíž nepřiznává.

[19] Stěžovateli byl usnesením městského soudu ze dne 2. března 2020 č. j. 2 A 14/2020 - 24 ustanoven zástupcem advokát. Hotové výdaje a odměnu za zastupování ustanoveného zástupce v takovém případě platí stát (§ 35 odst. 10 věta první za středníkem s. ř. s.). Ustanovenému zástupci byla přiznána odměna za jeden úkon právní služby spočívající v v sepisu a podání

pokračování

kasační stížnosti [§ 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „advokátní tarif“)], za něž mu náleží odměna ve výši 3 100 Kč [§ 7 bod 5 aplikovaný na základě § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu] a 300 Kč jako paušální náhrada hotových výdajů (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu), celkem tedy 3 400 Kč. Ustanovený zástupce žalobce není plátcem daně z přidané hodnoty, uvedená částka tedy tvoří konečnou výši jeho odměny. K jejímu uhrazení byla stanovena přiměřená lhůta jednoho měsíce.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 22. července 2020

JUDr. Tomáš Langášek
předseda senátu